

NIEPOŁOMICE

RAPORT Z MONITORINGU
REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII ROZWOJU
GMINY NIEPOŁOMICE NA LATA 2024-2035
ZA ROK 2024

Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach

Niepołomice 2025

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
Informacja o stanie realizacji założeń strategii	3
Obszar społeczny	3
Obszar gospodarczy	8
Obszar przestrzenno-środowiskowy	9
Pozoiomy osiągniętych wskaźników	14
Obszary strategicznej interwencji	17
Zadania flagowe	17
Podsumowanie	18

WSTĘP

Strategię Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 przyjęto uchwałą nr III/20/24 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 25 czerwca 2024 roku. Strategia jest dokumentem, który będzie kreował rozwój społeczno-gospodarczy gminy Niepołomice w perspektywie najbliższych 12 lat. W proces opracowania strategii zaangażowało się wiele środowisk m.in.: mieszkańcy, przedsiębiorcy czy przedstawiciele lokalnych instytucji.

Założenia strategii, które zostały ujęte w rozdziale pn. „*Monitoring i ewaluacja Strategii*”, określają procedurę weryfikacji skuteczności i efektywności podejmowanych działań. Monitoring Strategii zakłada, że **będzie on obejmował coroczny proces oceny wartości osiągniętych wskaźników monitorowania**. Jednostki organizacyjne oraz komórki Urzędu odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań, przekazują opiekunowi strategii informacje o zrealizowanych zadaniach, aktualnych wartościach wskaźników monitoringu oraz ewentualnych trudnościach i problemach w realizacji poszczególnych kierunków działań **do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku sprawozdawczym**. Na podstawie przekazanych informacji sporządzany jest raport z monitoringu założeń strategii.

Zgodnie z założeniami monitoringu strategii oraz zebranymi informacjami, Wydział Rozwoju, Planowania Przestrzennego i Nieruchomości Urzędu Miasta i Gminy w Niepołomicach opracował niniejszy raport z monitoringu i ewaluacji strategii.

INFORMACJA O STANIE REALIZACJI ZAŁOŻEŃ STRATEGII

Dokument strategii dzieli działania strategiczne na trzy główne obszary tematyczne tzw. obszary strategiczne. Są to **obszar społeczny**, **obszar gospodarczy** oraz **obszar przestrzenno-środowiskowy**. W skład poszczególnych obszarów strategicznych wchodzi **cele strategiczne** i **cele operacyjne** w ramach, których zaplanowano realizację konkretnych **kierunków działań** oraz **zadań flagowych**. Oprócz tego strategia wyznacza również **Obszary Strategicznej Interwencji** (OSI), stanowiące przedmiot szczególnej koncentracji działań polityki rozwoju. Opis poszczególnych działań podejmowanych w celu realizacji poszczególnych założeń i elementów strategii, został zawarty w dalszej części raportu.

OBSZAR SPOŁECZNY

Podstawą kierunku rozwoju, jaki został wyznaczony w Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 dla obszaru społecznego, są aspekty związane ze wzmacnianiem postaw prospołecznych i obywatelskich wśród mieszkańców gminy Niepołomice. Wiążą się one z zapewnieniem dostępnej i dostosowanej do potrzeb różnych grup mieszkańców ofert spędzania wolnego czasu, jak i nowoczesną edukacją i opieką nad dziećmi. Strategia kładzie również nacisk na prowadzenie nowoczesnej polityki społecznej, wysoką jakość w zarządzaniu gminą, wspieranie profilaktyki zdrowotnej mieszkańców oraz zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa publicznego.

Strategia dla obszaru społecznego wyznacza 7 celów strategicznych, na które składa się 13 celów operacyjnych.

Cel strategiczny 1.1 - Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego w gminie Niepołomice.

W skład pierwszego celu strategicznego wchodzi dwa cele operacyjne tj. *1.1.1: Budowanie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców gminy* oraz *1.1.2: Rozwój partycypacji społecznej*. Informacje przekazane przez podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych kierunków działań, wskazują, że w 2024 roku realizacja założeń celu strategicznego była szczególnie związana z działaniami dotyczącymi partycypacji społecznej. Przykładem jest forma sporządzania opracowania pt. *Analiza Funkcji oraz Mobilności dla centrum Niepołomic*, która miała wskazać główne problemy centrum miasta. W przygotowanie dokumentu włączono szeroką grupę interesariuszy organizując spotkania konsultacyjne oraz powołując grupę sterującą złożoną z lokalnych interesariuszy. Skorzystano z takich form partycypacji jak: ankiety wśród dorosłych i uczniów szkół, wywiady pogłębione, warsztaty z mieszkańcami oraz spacerzy badawcze z dorosłymi i młodzieżą. Na koniec przeprowadzono badania ewaluacyjne, które wskazały społeczną ocenę podjętych działań. Podejmowano również działania związane z rozwojem bazy lokalowej w ramach, których ukończono prace nad Domem Seniora w Podłężu, czyli miejscem spotkań, warsztatów i integracji lokalnej społeczności.

W 2024 roku uruchomiono Fundusz Sołecki, który ma stanowić formę partycypacji społecznej w kształtowaniu budżetu gminy. Fundusz stanowi nowe rozwiązanie zastępujące funkcjonujący dotychczas Budżet Obywatelski. Proces rozwoju partycypacji społecznej i kształtowania postaw obywatelskich związany był głównie z działaniami podejmowanymi przez szkoły. Były one powiązane np. z funkcjonowaniem Samorządu Uczniowskiego, organizacją wolontariatu szkolnego czy udziałem szkół w licznych akcjach społecznych oraz programach uczących współpracy (np. akcje Sprzątania Świata, Posprzątajmy Małopolskę,

zbiórki karmy dla zwierząt itp.). Uczniowie brali również udział w cyklu Debat Oksfordzkich oraz uczestniczyli w funkcjonowaniu Młodzieżowej Rady Miejskiej.

Cel strategiczny 1.2 - Rozwój oferty spędzania czasu wolnego odpowiadającej na zmieniające się potrzeby różnych grup społecznych

Drugi cel strategiczny obszaru społecznego dzieli się na trzy cele operacyjne tj. 1.2.1: *Prowadzenie ciekawej / atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego, dostosowującej się do zmieniających się potrzeb*, 1.2.2: *Rozwój bazy lokalowej na cele kultury i spędzania czasu wolnego*, oraz 1.2.3: *Edukacja kulturowa jako nadrzędna wartość w pracy ze społecznością lokalną*.

W ramach realizacji celu operacyjnego dotyczącego prowadzenia ciekawej / atrakcyjnej i różnorodnej oferty spędzania czasu wolnego, dostosowującej się do zmieniających się potrzeb, Pole Kultury wprowadziło nowe zajęcia edukacyjno-warsztatowe dla wszystkich grup wiekowych. (m. in. od 6 miesięcy z opiekunami- Sensoplastyka, EtnoSensoplastyka +3, dla dzieci i młodzieży: ceramika, eksperymenty plastyczne, plastyka z goglami VR, animacja poklatkowa, taniec hip-hop, rzeźba, dla dorosłych: ceramika, rzeźba, fotografia). Oprócz tego Pole Kultury rozszerzyło ofertę już istniejącą poprzez realizowanie zajęć w nowych lokalizacjach na terenie gminy Niepołomice.

W ramach rozwoju bazy na cele spędzania czasu wolnego na terenie Błót Niepołomickich uruchomiony został skatepark, który wyposażony jest w: quarter pipe z rollin'em oraz wallem, bank ramp z curbem, platformę street z boxami opadającymi obustronnie, barcelonę z manual padem, nipple, piramidę z kulą do przeskoków oraz prostą poręcz. Kilka miesięcy wcześniej obok skateparku otwarty został pumptruck. Oba obiekty szybko zyskały dużą popularność młodzieży.

Oprócz rozwoju bazy lokalowej na cele spędzania czasu wolnego, w 2024 rozwijano również bazę lokalową na cele kultury. Otwarty został Dom Seniora w Podłężu, czyli miejsce przeznaczone dla działalności kulturalnej i społecznej, dedykowane seniorom. Parter budynku został dostosowany dla osób ze specjalnymi potrzebami, a dodatkowo teren wokół obiektu został zagospodarowany zielenią. Podjęto również starania o przeznaczenie dworca kolejowego w Podłężu na cele społeczne. W tym celu wystąpiono do spółki PKP S.A oraz Ministra Infrastruktury z wnioskiem o utrzymanie dworca na liście dworców kolejowych Programu Inwestycji Dworcowych na lata 2024-2030.

Dodatkowo Pole Kultury w 2024 roku, w ramach realizacji kierunku działania zakładającego przekształcenie domów kultury w centra aktywności lokalnej nawiązywało współpracę z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Gminy Niepołomice. Regularnie, cotygodniowo prowadzono zajęcia w Domach Kultury. Wydarzenia realizowano w partnerstwie z organizacjami zarówno na terenie Niepołomic jak i gminy. Na realizację kierunku działania składała się również współpraca z kołami gospodyń, ochotniczą strażą pożarną, szkołami i przedszkolami samorządowymi i prywatnymi oraz realizacja użyczeń przestrzeni Domów Kultury na statutową działalność organizacji. Sala widowiskowa w MCDiS w 2024 roku była bezpłatnie użyczana 77 razy, z udziałem 13 380 osób (użyczenia z zapewnieniem obsługi akustycznej).

Realizacja celu operacyjnego związanego z edukacją kulturową opierała się na nawiązaniu współpracy pomiędzy Polem Kultury, a Akademią Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, w zakresie realizacji autorskiego programu edukacyjnego dla dzieci realizowanego w Piekarni Sztuki. Przygotowano również

realizację programu edukacji międzypokoleniowej z zakresu sztuk wizualnych w oparciu o kadry ASP. Oprócz tego realizowano projekt diagnostyczny dotyczący udziału młodzieży w kształtowaniu oferty i obecności w domu kultury w ramach Partnerstwa na Rzecz Edukacji Kulturowej w Małopolsce w oparciu o 7 instytucji kultury z Małopolski (reprezentacja młodzieży z Zakrzowa). Wdrożono otwartą pracownię młodzieżową w DK w Zakrzowie.

Cel strategiczny 1.3 - Nowoczesna edukacja i opieka nad dziećmi dostosowana do lokalnych potrzeb oraz wyznań współczesnego świata

Cel strategiczny 1.3 podzielony jest na dwa cele operacyjne: *1.3.1: Rozwój opieki nad dziećmi do lat 3 oraz opieki przedszkolnej oraz 1.3.2: Zapewnienie wysokiej jakości edukacji oraz budowanie postaw prospołecznych i proekologicznych wśród uczniów, w tym promowanie walorów cennych przyrodniczo znajdujących się w obszarze gminy Niepołomice.*

W 2024 roku gmina Niepołomice przystąpiła do programu „Małopolska niania”. Świadczenie „Małopolska Niania 3.0” dla osób zamieszkujących gminę Niepołomice, ma na celu wsparcie bieżącej opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez zwiększenie dostępności do usług opieki nad tymi dziećmi. Realizacja świadczenia finansowana jest z dotacji celowej przyznanej gminie Niepołomice przez Województwo Małopolskie, w ramach realizacji Zadania „Małopolska Niania 3.0” na lata 2024 – 2026. Zasady wykonania świadczenia określone zostały w uchwale nr 355/24 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 lutego 2024 r.

W ramach realizacji kierunku działań dot. wprowadzenia standardów jakości edukacji małych dzieci, w zakresie wykorzystywania lokalnych potencjałów do rozwoju, przedszkola i kluby dziecięce organizują wycieczki, spotkania, zajęcia edukacyjne, warsztaty i akcje, wykorzystując potencjał takich instytucji jak MOA, MCDiS, Muzeum Fotografii, Kino Ważka, czy Zamek Królewski w Niepołomicach. Wykorzystywany jest również lokalny potencjał miejsc sportu i rekreacji np. na Niepołomickich Błoniach. Organizowane są również zajęcia sportowe w ramach projektu „Niepołomicka godzina sportu dla malucha”.

W ramach realizacji kierunku działania związanego z zapewnieniem dzieciom i młodzieży wsparcia psychologicznego, organizowano warsztaty rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne wśród uczniów. Realizowano również wsparcie profilaktyczne szczególnie w obrębie profilaktyki zagrożeń i uzależnień.

Prowadzono również edukację klimatyczną i środowiskową. Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach uzyskała certyfikat „Eko szkoła”. Celem tego projektu było pogłębianie wiadomości przyrodniczo-ekologicznych, świadomości ekologicznej, pobudzanie wrażliwości na piękno środowiska naturalnego oraz zachęcenie do poznawania cennych okazów roślin i zwierząt występujących na terenie gminy Niepołomice. Szkoła uzyskała również certyfikat „Szkoła z klasą”. Celem programu było wspieranie szkół w podnoszeniu jakości nauczania i oceniania, a także w rozwoju całej społeczności szkolnej. W ramach programu nauczyciele i uczniowie realizowali różnorodne projekty edukacyjne, które miały na celu uczynienie nauki bardziej angażującą i praktyczną. Program promuje m.in. ocenianie kształtujące, wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, pracę metodą projektów oraz rozwijanie kompetencji społecznych uczniów.

W ramach rozwoju edukacji zawodowej, CKZiU realizowało projekt pn. „Rozbudowa infrastruktury i doposażenie pracowni kształcenia zawodowego w Gminie Niepołomice”. W ramach projektu pozyskano środki na realizację procesu kształcenia zawodowego w CKZiU dla branży motoryzacyjnej (technik pojazdów samochodowych, mechanik pojazdów samochodowych, elektromechanik pojazdów samochodowych), branży spedycyjno-logistycznej w zawodzie magazynier logistyk oraz branży transportu drogowego w zawodzie kierowca mechanik.

Cel strategiczny 1.4 - Kooperacyjny model zarządzania usługami społecznymi

Czwarty cel strategiczny obszaru społecznego zawiera tylko jeden cel operacyjny 1.4.1 pn. „Deinstytucjonalizacja i wzmacnianie pomocy społecznej”. W ramach realizacji założeń celu w 2024 roku podpisano umowę o partnerstwie pomiędzy Województwem Małopolskim reprezentowanym przez Regionalny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie, a 11 Partnerami w tym gminą Niepołomice na rzecz realizacji projektu Małopolskie Centra Usług Społecznych. W ramach w/w umowy w okresie od września do grudnia 2024 r., miały miejsce dwa spotkania konsultacyjne w ramach przygotowania do opracowania i przeprowadzenia diagnozy. Pozostałe zagadnienia pozostają do realizacji w roku 2025.

Dodatkowo w związku kierunkiem działań dotyczącym budowania postaw odpowiedzialnego rodzicielstwa, prowadzono warsztaty pn. „Szkoła dla Rodziców”. Zajęcia prowadzone były dla łącznie dwóch grup, każda z grup odbyła 40-godzinne warsztaty z budowania postaw odpowiedzialnego rodzicielstwa. Łącznie z warsztatów skorzystało 12 osób.

Cel strategiczny 1.5 - Inteligentna, ucząca się gmina

Piąty cel strategiczny podzielony został na dwa cele operacyjne tj. 1.5.1: Wysoka jakość zarządzania administracją lokalną oraz 1.5.2: Efektywne wykorzystanie potencjału współpracy gmin w Metropolii Krakowskiej. W 2024 roku prowadzone były szkolenia stanowiskowe i specjalistyczne. Pracownicy cyklicznie brali udział w szkoleniach online w tym webinarach. W ramach prowadzonych szkoleń zwracana jest szczególna uwaga na zagadnienia związane z bezpieczeństwem informacji, w tym cyberbezpieczeństwem poprzez cykliczne szkolenia dla pracowników oraz wdrażanie programów cyberbezpiecznego samorządu. Jednocześnie w ramach wypracowywania standardów ekologicznych i proklimatycznych, zwracana jest uwaga na aspekty ekologiczne poprzez zwiększenie udziału prowadzenia spraw, dokumentacji oraz rozpatrywania wniosków w formie elektronicznej (z ograniczeniem zużycia papieru) min. przy wykorzystaniu systemów elektronicznych w tym e-Doręczeń. Równocześnie trwają prace nad przygotowaniem do wprowadzenia usług e-administracji do załatwiania bieżących spraw urzędowych.

W ramach efektywnego wykorzystywania potencjału współpracy z Metropolią Krakowską, gmina Niepołomice uczestniczy w jedenastu forach tematycznych tj. forach: rozwoju, prawa i zamówień publicznych, komunikacji i promocji, oferty czasu wolnego, gospodarki odpadami, klimatu, energii i jakości powietrza, gospodarki przestrzennej, rozwoju gospodarczego, transportu zintegrowanego, edukacji oraz usług społecznych. Uczestnictwo w forach pozwala na wymianę doświadczeń pracowników różnych gmin Metropolii, wspólne reagowanie na nowe wyzwania i zmiany w przepisach. Przykładem jest zmiana przepisów dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego. Oprócz uczestnictwa w forach, współpraca z Metropolią Krakowską w 2024 roku dotyczy również realizacji wspólnych projektów. Jednym z takich działań była

pilotażowa zamiana organizacji ruchu przy szkołach podstawowych w centrum Niepołomic. Działania były objęte patronatem Stowarzyszenia Metropolia Krakowska w ramach projektu Cities@Heart, będącego częścią programu URBACT IV.

Cel strategiczny 1.6 - Zdrowi mieszkańcy gminy Niepołomice

Przedostatni cel strategiczny obszaru społecznego został podzielony na dwa cele operacyjne tj. 1.6.1: *Poprawa zdrowia i kondycji psychicznej mieszkańców* oraz 1.6.2: *Poprawa dostępności do usług podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej*. Działania podejmowane w 2024 roku wiązały się m.in. z zapewnieniem odpowiedniego wsparcia psychologicznego. W 2024 r. przy MGOPS działał punkt Wsparcia dla Osób Niepełnosprawnych oraz ich Rodzin. W ramach Punktu Wsparcia udzielane było wsparcie socjalne świadczone przez pracownika socjalnego oraz wsparcie świadczone przez psychologa. W ramach w/w wsparcia udzielono 66 porad w zakresie socjalnym dla łącznie 12 osób, natomiast w ramach wsparcia psychologicznego udzielono 156 porad dla łącznie 18 osób. Równocześnie przy MGOPS funkcjonował punkt Wsparcia, Informacji i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą. W ramach punktu zatrudniony jest prawnik oraz psycholog. W roku 2024 w ramach poradnictwa prawnego udzielono 48 porad prawnych dla łącznie 34 osób natomiast ze wsparcia psychologicznego skorzystało łącznie 61 osób, w tym 23 dzieci.

Dodatkowo w ramach działań związanych z prowadzeniem profilaktyki opartej o aktywność ruchową z wykorzystaniem lokalnych zasobów, Urząd Miasta i Gminy Niepołomice we współpracy z fundacją Tres Compañeros oraz Nadleśnictwem Niepołomice, zorganizował rodzinny rajd rowerowy NiepoPuszczę. Rajd miał formę zespołowej gry terenowej, w której drużyny składające się od dwóch do pięciu osób, lokalizowały i odwiedzały wyznaczone punkty w terenie Niepołomic i Puszczy Niepołomickiej. Rajd był wyjątkową okazją, aby spędzić czas w pięknym otoczeniu przyrody Niepołomic i Puszczy Niepołomickiej, ciesząc się zdrową aktywnością fizyczną i dobrą zabawą. Dodatkowo w 2024 roku organizowano inne wydarzenia oparte o aktywność ruchową, w tym wydarzenia dla rowerzystów – „Wyścig by Marczyński”, czy „Gravel w Puszczy”. Oprócz tego w dla osób preferujących zawody biegowe we współpracy z fundacją Tres Compañeros zorganizowano: „Błonia dobrej Energii” – bieg dla dzieci, „YOLO Night”, czy „Bunt Mikołajów”. W trakcie Dni Niepołomic zorganizowano „Pierwszą Niepołomicką Bitwę Bramkarską”.

W ramach poprawy dostępności do usług podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej przeprowadzono remonty budynków ośrodków zdrowia w gminie Niepołomice. Dotyczyło to obiektów w Podłężu oraz Zabierzowie Bocheńskim, w którym zaadaptowano na nowe gabinety pomieszczenia po dawnej aptece.

Cel strategiczny 1.7 - Bezpieczna gmina Niepołomice

Ostatni cel strategiczny obszaru społecznego zawiera tylko jeden cel operacyjny 1.7.1 pn. *„Poprawa bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Niepołomice”*. Realizacji założeń tego celu w 2024 roku wiązała się ze ścisłą współpracą z Komisarzatem Policji w Niepołomicach, połączoną z organizacją wspólnych patroli Policji z funkcjonariuszami Straży Miejskiej w Niepołomicach. Dodatkowo na terenie gminy systematycznie rozwijany jest monitoring miejski wraz z modernizacją istniejącej infrastruktury, prowadzone są akcje edukacyjne, profilaktyczne i szkoleniowe z zakresu bezpieczeństwa, ochrony ludności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego. W 2024 roku kontynuowano również cykl artykułów w Gazecie Niepołomickiej dotyczący edukacji i profilaktyki w zakresie bezpieczeństwa.

OBSZAR GOSPODARCZY

Obszar gospodarczy wyznaczony w Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035, składa się z dwóch celów strategicznych w skład, który wchodzi pięć celów operacyjnych. Działania przewidziane w tym obszarze związane są z maksymalizacją korzyści związanych z marką gospodarczą gminy Niepołomice oraz wzmocnieniem przedsiębiorczości mieszkańców i lokalnego sektora MŚP.

Cel strategiczny 2.1 - Wzmacnianie silnej marki gospodarczej Niepołomic

Pierwszy cel strategiczny obszaru gospodarczego składa się z trzech celów operacyjnych tj. 2.1.1.: *Dbłość o wysoką jakość obsługi sektora biznesowego i wzmocnianie współpracy międzysektorowej*, 2.1.2: *Wdrażanie usprawnień ograniczających uciążliwości związane z funkcjonowaniem Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej (NSI) oraz 2.1.3: Ochrona zasobów naturalnych i promowanie nowoczesnych rozwiązań prośrodowiskowych w gospodarce.*

W ramach realizacji założeń celu strategicznego w 2024 uchwalono zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – uchwała nr VI/44/24 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 25 września 2024 roku. Zmiana planu miejscowego miała na celu korektę wskaźników, która umożliwia lokalizację na terenie Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej parkingów. Jest to związane z kierunkiem działań związanym z utworzeniem zaplecza parkingowego NSI. Prowadzono prace związane z rozwojem infrastruktury drogowej, rowerowej i pieszej usprawniającej komunikację w otoczeniu NSI. Było to związane z przebudową obwodnicy Niepołomic, w ramach której realizowane jest 5 rond oraz ciągi pieszo-rowerowe. Dodatkowo w ramach zabezpieczenia przeciwpowodziowego NSI przeprowadzana jest bieżąca konserwacja rowów. Oprócz tego w ramach realizacji celu 2.1.2 prowadzono działania związane z cyklicznym monitoringiem czystości wód poprzez weryfikację sprawozdań z badań wód.

Podjęmowano również działania związane z promowaniem nowoczesnych rozwiązań prośrodowiskowych w gospodarce. Od 1 czerwca 2024 roku Spółdzielnia Energetyczna powiększyła się o spółkę Zamek Królewski. Dodatkowo przy współpracy z Infrastrukturą i Zarządem Dróg Wojewódzkich zrealizowano nasadzenia na rondzie Stefana Wyszyńskiego i rondzie 100lecia Niepodległości przy zjazdach z autostrady A4. Nasadzenia zwiększyły bioróżnorodność na rondach oraz ograniczyły obszar trawiasty wymagający regularnego koszenia.

Cel strategiczny 2.2 - Wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców i lokalnego sektora MŚP

Drugi cel strategiczny tego obszaru składa się z celów operacyjnych: 2.2.1: *Efektywne przygotowywanie młodych Niepołomiczan do wejścia na rynek pracy w oparciu o ofertę edukacyjną oraz 2.2.2: Zwiększanie konkurencyjności lokalnych przedsiębiorstw oraz zapewnienie warunków dla kreatywności biznesowej.*

W ramach realizacji założeń celu strategicznego uczniowie klas 7 i 8 szkół podstawowych uczestniczyli w targach edukacyjnych, a w ramach doradztwa zawodowego poznawali lokalny rynek pracy. Uczestniczyli w prelekcjach i konkursach. Dla uczniów organizowane były również wizyty studyjne w zakładach pracy oraz wyjazdy np. na „Festiwal Zawodów”, umożliwiające uczniom zapoznanie się z ofertą szkół i zawodów. Szkoła Podstawowa nr 2 w Niepołomicach zorganizowała spotkanie pt. „Rób co kochasz”, inspirujące do świadomego wyboru ścieżki zawodowej. Zespół Szkół w Niepołomicach w ramach doradztwa zawodowego

prowadził działania informacyjne dla uczniów o tym jak korzystać z wybranych portali doradczych/wyszukiwarek internetowych takich jak np. Mapa Karier, Barometr Zawodów, Zielona Linia, Do Kariery. Szkoła udostępniała również młodzieży klas maturalnych własne opracowania na temat funkcjonowania wybranych firm w Niepołomickiej Strefie Przemysłowej. Szkoła podstawowa w Suchorabie w ramach współpracy z firmą MAN organizuje wycieczki i konkursy gminne. Szkoła Podstawowa nr 4 w Niepołomicach zorganizowała spotkania z doradcą zawodowym, który na terenie szkoły prowadził szereg działań przygotowujących uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. Zespół Szkolno-Przedszkolny w Zakrzowie we współpracy z firmą Grand Parade zorganizował warsztaty dla uczniów dotyczące pracy z projektem IT.

W ramach realizacji kierunków działań związanych z rozwojem szkolnictwa zawodowego, CKZiU pozyskało dofinansowanie w wysokości 10 552 189,19 zł na rozbudowę budynku oraz placu manewrowego do nauki jazdy wraz z niezbędną infrastrukturą przy ulicy Kolejowej. Środki zostały pozyskane w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Małopolski 2021-2027, priorytetu 5. Fundusze europejskie wspierające infrastrukturę społeczną, Działanie 5.3 Infrastruktura kształcenia zawodowego, Typ projektu A. wsparcie infrastruktury szkół ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe. Rozwój infrastruktury i wyposażenia dydaktycznego, odpowiadających aktualnemu poziomowi technologicznemu będzie służył realizacji procesu kształcenia zawodowego w CKZiU. Dzięki doposażeniu i rozbudowie infrastruktury kształcenia zawodowego dotyczące jakości nauczania to m.in.: gwarancja jakości kształcenia praktycznego – dzięki nowoczesnej bazie techno-dydaktycznej (m.in. pełnowymiarowy plac manewrowy, doposażone warsztaty szkolne, pracownia ruchu drogowego oraz środków transportu), poszerzenie oferty - uruchomienie nowych zawodów deficytowych – kierowca mechanik i magazynier – logistyk, realizacja nowatorskich rozwiązań w zakresie metod i środków nauczania – realizacja zajęć praktycznych na nowoczesnych urządzeniach, pozwalających na zdobycie umiejętności wykonywania zadań zawodowych na zaawansowanych technologicznie sprzętach wykorzystywanych w przedsiębiorstwach.

Dodatkowo wraz z końcem 2024 roku w ramach struktur Urzędu Miasta i gminy Niepołomice powołany został Pełnomocnik do spraw Współpracy z Przedsiębiorcami, w kompetencje którego wchodzi inicjowanie i utrzymywanie kontaktu z przedsiębiorcami, wspieranie przedsiębiorców w rozwiązywaniu bieżących problemów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej na terenie Gminy czy kreowanie optymalnych warunków dla rozwoju sektora małych i średnich przedsiębiorstw.

OBSZAR PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWY

Obszar przestrzenno-środowiskowy składa się z 4 celów strategicznych, podzielonych na 12 celów operacyjnych. Zakres obszaru związany jest z podnoszeniem jakości życia mieszkańców dzięki dobremu zaplanowaniu i urządzeniu przestrzeni gminy, zapewnieniem dostępności usług i przestrzeni publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami, podejmowaniem działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz adaptacją do zmian klimatu oraz zapewnieniem wysokiej jakości usług komunalnych.

Cel strategiczny 3.1 - Podnoszenie jakości życia dzięki dobremu zaplanowaniu i urządzeniu przestrzeni gminy

Pierwszy cel strategiczny tego obszaru podzielony został na cztery cele operacyjne: 3.1.1: *Podnoszenie komfortu zamieszkiwania – polityka zarządzania przestrzenią gminy*, 3.1.2: *Modernizacja i rozwój przestrzeni publicznych*, 3.1.3: *Zwiększanie powierzchni terenów zielonych oraz podnoszenie atrakcyjności już istniejących terenów zielonych w gminie Niepołomice* oraz 3.1.4: *Efektywny układ komunikacyjny*.

W ramach realizacji założeń celu strategicznego opracowano przytoczoną już *Analizę Funkcji oraz Mobilności dla centrum Niepołomic*. Analiza pozwoliła zidentyfikować największe potencjały i wyzwania jakie występują w centrum miasta. Wyniki analizy pozwoliły przygotować zmianę organizacji ruchu przy szkołach podstawowych w centrum Niepołomic, którą zrealizowano w formie pilotaży. Działania te pozwoliły podnieść bezpieczeństwo i płynność ruchu przy szkołach. Dodatkowo w ramach wzrostu powierzchni prawnie chronionych, utworzono stanowisko dokumentacyjne – Źródło na Studzieńcu w Zakrzowie – uchwała nr LXIX/933/24 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 21 marca 2024 roku, a w związku z ochroną i modernizacją obiektów zabytkowych naprawiono kapliczkę na przysiółku Łaźnia w Zabierzowie Bocheńskim oraz przeniesiono kapliczkę H7 w Woli Zabierzowskiej (w związku z przebudową drogi wojewódzkiej).

Równocześnie w 2024 roku gmina Niepołomice podejmowała działania związane z rozwojem centrów lokalnych. W przypadku Niepołomic oraz Zabierzowa Bocheńskiego rozpoczęto przygotowywanie projektów dla centrum miejscowości, które zgłoszono w ramach programów FEM oraz FENiKS. Oprócz tego zagospodarowano teren przy Piekarni Sztuki, wybudowano mini amfiteatr z siedziskami w formie schodków, utworzono nowe nawierzchnie. Meble miejskie zlokalizowane przy Piekarni Sztuki są tożsame z małą architekturą na Błoniach. Spójność w doborze małej architektury miejskiej wpływa na estetykę i odbiór terenów zieleni w gminie Niepołomice. W ramach realizacji kierunku działania związanego z gminnymi przystankami autobusowymi wykonano sześć nowych wiat przystankowych w ciągu drogi wojewódzkiej 964.

W ramach realizacji celu operacyjnego związanego ze zwiększeniem powierzchni terenów zielonych oraz podnoszeniem atrakcyjności istniejących terenów zielonych w gminie Niepołomice, wprowadzono wytyczne w zakresie utrzymania oraz wprowadzania zieleni w przestrzeni gminy i zachowania bioróżnorodności dla Spółki Infrastruktura Niepołomice, Spółka Wodna. W zakresie rozwoju nowych stref zieleni zagospodarowano teren przy Piekarni Sztuki w Niepołomicach. Teren swoją kompozycją wpisuje się w aktualne trendy w architekturze krajobrazu. Nową funkcją miejsca zapewniła możliwość organizowania występów i wydarzeń kulturowych odcinając tym samym Park Miejski im. Andrzeja Wimmera. Zastosowane nasadzenia zwiększają bioróżnorodność miejsca, a w przyszłości zapewnią uczestnikom wydarzeń cień. W miejscu nadal dosadza się nowe krzewy i drzewa rozwijające tę przestrzeń. W zakresie opieki nad terenami zielonymi – utrzymuje się trwałość projektu Błoni Niepołomickich. Regularnie naprawiane są nawierzchnie, mała architektura, elementy ogrodu doświadczeń; wymieniane są nasadzenia drzew i krzewów, dodawana jest niezbędna mała architektura, dostosowana do potrzeb różnych grup użytkowników. Regularnie uzupełniane są nasadzenia w przestrzeni parkowej, parkach kieszonkowych, ogrodach fasadowych, kwietnikach i rabatach miejskich. Dodatkowo przy projektowaniu i tworzeniu nowych terenów zielonych wykorzystywane są narzędzie NBS (projekt szkoły w Woli Zabierzowskiej, projekt

przekształcenia parkingu przy MCDiS, stworzenie nowej przestrzeni przy szkole w Zakrzowie, stworzenie nowej przestrzeni przy Domu Seniora w Podłężu).

W ramach realizacji celu operacyjnego dotyczącego efektywnego układu komunikacyjnego w 2024 roku realizowano promocję mobilności na terenie gminy Niepołomice poprzez organizację akcji pn. *Rowerowy Maj* oraz przystąpiono do rywalizacji w ramach *Rowerowego Pucharu Polski*. Cel operacyjny zakładał również pozostawienie parkingu na płycie Rynku w Niepołomicach oraz niewprowadzenie w Niepołomicach Strefy Czystego Transportu, co w ramach realizacji strategii zostało utrzymane.

Cel strategiczny 3.2 - Gmina Niepołomice dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami

Drugi cel strategiczny obszaru przestrzenno-środowiskowego składa się z dwóch celów operacyjnych tj.:

3.2.1: Przestrzeń publiczna przestrzenią dostępną oraz 3.2.2: Infrastruktura społeczna infrastrukturą dostępną oraz oferta dostosowana dla osób o szczególnych potrzebach.

W ramach realizacji celu strategicznego we wrześniu 2024 przearanżowano ul. Szkolną przy Szkole Podstawowej nr 1 w Niepołomicach wytyczając bezpieczną ścieżkę dla dzieci. Podobne działania podjęto w otoczeniu Szkoły Podstawowej nr 2 w Niepołomicach, gdzie wprowadzono oznakowanie miejsc parkingowych w systemie K&R oraz zainstalowano przy chodnikach słupki zapewniające pieszym bezpieczeństwo. W tym celu zastosowano czerwoną farbę uliczną i ozdobne donice betonowe z ozdobnymi nasadzeniami laurowiśni, liliowcem i hortensją. W ramach dostosowania miejsc spotkań do potrzeb różnych grup, w parku na Błoniach zamontowano 3 nowe ławki dla matek karmiących wyposażone dodatkowo w przewijaki.

Cel strategiczny 3.3 - Wzmacnianie działań na rzecz poprawy jakości powietrza i adaptacji do zmian klimatu

Cel strategiczny poświęcony wzmacnianiu działań na rzecz poprawy jakości powietrza i adaptacji do zmian klimatu, podzielony został na trzy cele operacyjne tj.: *3.3.1: Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań na rzecz poprawy jakości powietrza, 3.3.2: Wdrażanie rozwiązań ograniczających negatywny wpływ na klimat oraz adaptacyjnych do zmian klimatu oraz 3.3.3: Kształtowanie postaw proekologicznych i obywatelskiej odpowiedzialności za stan i jakość środowiska naturalnego.*

W ramach realizacji celu strategicznego w 2024, gmina kontynuowała działania związane z eliminacją indywidualnych źródeł niskiej emisji, przede wszystkim poprzez realizację programu wymiany starych, nieefektywnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła ciepła – w tym pompy ciepła oraz inne urządzenia wykorzystujące odnawialne źródła energii (OZE). Mieszkańcy otrzymują wsparcie w formie działań edukacyjno-informacyjnych oraz pomocy przy składaniu wniosków o dofinansowanie.

Gmina aktywnie uczestniczy w programach ukierunkowanych na pomoc osobom ubogim energetycznie. Realizowano m.in. program Stop Smog, którego celem była poprawa jakości powietrza i efektywności energetycznej budynków poprzez wdrażanie niskoemisyjnych rozwiązań u najuboższych mieszkańców. W ramach projektu pn. „*Spółeczności energetyczne odpowiedzią na problem ubóstwa energetycznego w gminie Niepołomice*”, we współpracy z Fundacją Lepsze Niepołomice i Stowarzyszeniem Metropolia Krakowska, opracowano model wsparcia oparty na spółdzielniach energetycznych. Działania te prowadzone

były pod okiem ekspertów ze Stowarzyszenia Gmin Energie Cities i miały na celu zapewnienie sprawiedliwej transformacji energetycznej. Równolegle realizowany jest projekt pn. „*Wdrożenie Programu ochrony powietrza w Gminie Niepołomice*”, który obejmuje analizę, monitorowanie oraz wsparcie mieszkańców w uzyskaniu dofinansowania na inwestycje poprawiające efektywność energetyczną, jak również edukację w zakresie oszczędzania energii. Na terenie gminy prowadzone są działania edukacyjne i informacyjne dotyczące efektywności energetycznej – w szczególności w zakresie wymiany źródeł ciepła, ocieplania budynków oraz racjonalnego korzystania z energii. Gmina wspiera także inwestycje w termomodernizację budynków jednorodzinnych i wielorodzinnych. W 2024 roku zrealizowano szereg działań edukacyjnych, w tym kampanie informacyjne, warsztaty i spotkania. W ramach projektu pn. „*Wielkoformatowa Gra Ekologiczna*” przeprowadzono cykl spotkań w szkołach podstawowych i przedszkolach samorządowych. Dodatkowo wdrożono pilotażowe rozwiązania organizacji ruchu w rejonach szkół, których celem było zwiększenie bezpieczeństwa dzieci, ograniczenie korków i zmniejszenie emisji z transportu w centrum Niepołomic. Równocześnie prowadzone są powszechne kontrole palenisk. W 2024 roku straż miejska przeprowadziła 225 kontroli. W 29 przypadkach stwierdzono nieprawidłowości, nałożono 12 mandatów, a 17 osób pouczone.

W ramach działań związanych z upowszechnieniem wykorzystywania ekologicznych środków transportu, w 2024 roku realizowano zadania inwestycyjne związane z zapewnieniem odpowiedniej jakości infrastruktury pieszej. Realizowano projekty związane z budową chodników wzdłuż ulicy Trudnej, Wrzosowej, Czerwonych Beretów, Akacjowej oraz wzdłuż drogi nr 560563K w Słomirogu (droga prowadząca do DK94). Łącznie powstało około 3,5 km nowych chodników na terenie gminy Niepołomice.

W ramach realizacji kierunków działań związanych z ograniczaniem negatywnego wpływu na klimat i adaptacji do zmian klimatu w 2024 roku gmina przystąpiła do programu współfinansowanego z Urzędem Województwa Małopolskiego „*Małopolska deszczówka 2024*”. Udział w programie pozwolił na zakup 57 zbiorników dla mieszkańców gminy. Zbiorniki zostały nieodpłatnie przekazane mieszkańcom na podstawie darmy. W ramach realizacji założeń celu strategicznego zagospodarowano teren przy Domu Kultury Seniora w Podłężu, promując rozwiązania błękitno-zielone przy budynkach publicznych oraz budynkach gospodarczych. Teren ma zatrzymywać wodę w miejscu opadu na ile to możliwe. Wykonano rabaty magazynujące nadmiar wód roztopowych i opadowych z terenu, a w głębszej części ogrodu zrobiono nieckę retencyjną zbierającą nadmiar wód opadowych. Do nasadzeń wykorzystano rośliny dopasowane do warunków podmokłych, których kłącza i korzenie wstępnie oczyszczają wodę z zanieczyszczeń. W ramach realizacji kierunków działań zorganizowano pierwszą w Niepołomicach Radę Obywatelską na temat Klimatu. Dotyczyła ona zatrzymywania wody opadowej w środowisku i wykorzystaniu in situ. W ramach narady zaprezentowano dobre przykłady, wymieniono się doświadczeniami z mieszkańcami gminy i opracowano wspólnie rekomendacje dla gminy Niepołomice – jak efektywnie wykorzystywać wody opadowe

Realizując cel operacyjny związany z kształtowaniem postaw proekologicznych i obywatelskiej odpowiedzialności za stan i jakość środowiska naturalnego, w 2024 współpracowano z fundacją One More Tree w zakresie nowych nasadzeń roślin cebulowych przy Park&Ride Podłęże Północ, rondzie przy GLP oraz przy ul. 3 Maja. W akcji brali udział uczniowie szkół podstawowych. We wrześniu zorganizowano akcję w ramach bezpiecznej drogi do szkoły na ulicy Szkolnej przy Szkole Podstawowej nr 1. Ustawiono betonowe donice oddzielające ścieżkę pieszą od ruchu kołowego, a w donicach dzieci posadziły rośliny ozdobne.

Przeprowadzono także działania edukacyjne dla dzieci podczas sadzenia krzewów i bylin przy Szkole Podstawowej z Zakrzowie.

Cel strategiczny 3.4 - Rozwój gospodarki wodnej i ściekowej oraz gospodarki odpadami

Ostatni cel strategiczny obszaru przestrzenno-środowiskowego strategii składa się z trzech celów operacyjnych tj: 3.4.1: *Poprawa systemu zbierania ścieków na terenie gminy*, 3.4.2: *Zaopatrzenie gminy w wodę* oraz 3.4.3: *Usprawnienie systemu gospodarki odpadami na terenie gminy*.

W ramach realizacji celu strategicznego Straż Miejska przeprowadza regularne kontrole zbiorników bezodpływowych mieszkańców gminy. Przeprowadzane są również kontrole interwencyjne zbiorników bezodpływowych. W 2024 roku w ramach usprawnienia systemu gospodarki odpadami, gmina przystąpiła do programu wsparcia finansowego dla gmin z terenu województwa małopolskiego w zakresie zaopatrzenia w kompostowniki. W ramach programu uzyskano dofinansowanie z Budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 33 000,00 zł co pozwoli na zakup 165 szt. wolnostojących kompostowników o pojemności 850 l. Kompostowniki zostały rozdysponowane nieodpłatnie wśród zainteresowanych mieszkańców. Dodatkowo w ramach działań informacyjno-edukacyjnych organizowano zajęcia edukacyjne na PSZOK. W ramach rozwoju sieci kanalizacyjnej na terenie gminy Niepołomice, dla terenu aglomeracji Niepołomice w ramach planowanych inwestycji, w 2024 roku Infrastruktura Niepołomice pozyskała decyzje stwierdzające brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć:

- „*Likwidacja oczyszczalni ścieków w miejscowości Zabierzów Bocheński wraz z budową rurociągów tłocznych oraz modernizacja istniejącej infrastruktury umożliwiającej przekierowanie ścieków na oczyszczalnię ścieków w Niepołomicach*”,
- „*Budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej tłocznej (rurociąg tranzytowy) pomiędzy Oczyszczalnią Ścieków w Niepołomicach ul. Mariana Lutosławskiego oraz Oczyszczalnią ścieków w Podłężu*”,
- „*Budowa odcinka sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Niepołomice, rejon ul. Ples*”.

W ramach prowadzonych prac pozyskano pozwolenia na budowę/zgłoszenia dla następujących inwestycji:

- Budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej w miejscowości Niepołomice rejon ul. Krakowskiej;
- Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w miejscowości Wola Batorska, zlewnia VS-2 zadanie IV, przysiółek Przyborów;
- Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Staniątka gm. Niepołomice.

Dla obszaru poza aglomeracją Niepołomice w roku 2024 pozyskano decyzje stwierdzającą brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięcia pn. „*Budowa kanalizacji sanitarnej podciśnieniowo – tłocznej sołectwa Wola Batorska, zlewnia VS-2 – zadanie III, przysiółek Mikoniowiec II*”. Oprócz tego złożono wnioski o dofinansowanie z KPO w naborze B3.1.1 – Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich na zadanie pn. „*Zwiększenie dostępności do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej na obszarach wiejskich gminy Niepołomice*”:

- cz. 1 „Budowa i przebudowa sieci wodociągowej oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej - zlewnia VS-5, zadanie IV, w miejscowości Wola Zabierzowska i Zabierzów Bocheński”;
- cz. 2 „Budowa i przebudowa sieci wodociągowej oraz budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej - zlewnia VS-5, zadanie III, w miejscowości Wola Zabierzowska, ul. Klonowa”;
- cz. 3 „Budowa kanalizacji podciśnieniowo-łocznej sołectwa Wola Batorska, zlewnia VS2 - zadanie III przysiółek Mikoniowiec II”;
- cz. 4 „Budowa sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Zagórze – rejon osiedla Panorama Zagórska”;
- cz. 5 „Wymiana wodomierzy we wschodniej części gminy Niepołomice na wodomierze do zdalnego odczytu”.

Dodatkowo złożono aktualizację wniosku o pomoc z PROW (wniosek z 2022 r.) na dofinansowanie inwestycji pn.: „Budowa kanalizacji podciśnieniowo – łocznej sołectwa Wola Batorska, zlewnia VS2 oraz przebudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami”. W 2024 roku na terenie gminy Niepołomice zrealizowano 2,1 km sieci kanalizacji sanitarnej.

W ramach realizacji celu operacyjnego związanego z zaopatrzeniem gminy w wodę w 2024 roku Infrastruktura Niepołomice pozyskała pozwolenia na budowę/zgłoszenia dla następujących inwestycji lokalizowanych na terenie gminy Niepołomice:

- budowa i przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Wola Batorska gmina Niepołomice;
- budowa sieci wodociągowej w miejscowości Podłęże gm. Niepołomice;
- budowa sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-łocznej w miejscowości Niepołomice (rejon ul. Krakowskiej);
- budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej w miejscowości Wola Batorska, zlewnia VS-2 zadanie IV, przysiółek Przyborów;
- budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Staniątki gm. Niepołomice;
- budowa sieci wodociągowej - jako zasilanie strefy przemysłowej, od ZUW-3 Podłęże;

W 2024 roku na terenie Gminy Niepołomice zrealizowano 3,2 km sieci wodociągowej.

POZOIMY OSIĄGNIĘTYCH WSKAŹNIKÓW

Tabela 1 – Obszar społeczny

KOD	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość 2024
S.1	Liczba działań zrealizowanych w ramach BO w szkołach	-	-
S.2	Liczba zadań publicznych realizowana przez podmioty społeczne (NGO)	73	93
S.3	Przychód Gminy z tytułu podatku PIT	42 122 965,25 zł	59 543 802,00 zł
S.4	Liczba dostępnych propozycji w ramach oferty stałej zajęciowej w gminnych instytucjach kultury	35	85

S.5	Liczba osób korzystających z oferty kulturalnej świadczonej przez jednostki miejskie (w skali roku)	1 315	2 197
S.6	Odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach	23%	23%
S.7	Średnie wyniki egzaminów ósmoklasistów - język polski	68%	61%
S.7	Średnie wyniki egzaminów ósmoklasistów - matematyka	67%	55%
S.7	Średnie wyniki egzaminów ósmoklasistów - język angielski	76%	72%
S.8	Stosunek liczby uczniów niepołomickich szkół ponadpodstawowych do liczebności populacji młodzieży w adekwatnej grupie wiekowej (wskaźnik skolaryzacji brutto)	59%	55%
S.9	Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkołach podstawowych w Gminie	478	512
S.10	Odsetek mieszkańców korzystających ze świadczeń środowiskowej pomocy społecznej	0,40%	0,48%
S.11	Liczba osób w wieku powyżej 66 lat objętych wsparciem z pomocy społecznej	119	127
S.12	Liczba inicjatyw, kooperacji międzyinstytucjonalnych na rzecz rozwoju usług społecznych	-	-
S.13	Liczba odsłon strony (ruch internautów na serwisie Niepołomice.eu).	1 987 683 ¹	1 481 986
S.14	Liczba wydarzeń/imprez zamieszczonych na serwisie niepolomice.eu	375	367
S.15	Liczba realizowanych programów profilaktycznych	19	17
S.16	Liczba zdarzeń w ruchu drogowym	254	237
S.16	Liczba wypadków w ruchu drogowym	16	11
S.17	Liczba przestępstw	886	329
S.17	Liczba wykroczeń	902	5824 ²

Tabela 2 – Obszar gospodarczy

KOD	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość 2024
G.1	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych wg REGON	353 ³	349 ⁴
G.2	Liczba osób pracujących na 1000 mieszkańców	490 ³	493 ⁴
G.3	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenach wiejskich Gminy Niepołomice	1860 ³	2017
G.4	Liczba przedsiębiorców objętych wsparciem (pożyczki, doradztwo, mentoring, Anioły Biznesu, działania informacyjno-edukacyjne).	-	-

¹ W wartościach bazowych dokumentu strategii wpisano ilość użytkowników strony zamiast unikalnych odsłon za 2023 rok. Z tego względu w ramach niniejszego monitoringu skorygowano wartość bazową według charakterystyki wskaźnika za 2023 rok.

² W przypadku wskaźnika dot. wykroczeń, Komisariat Policji w Niepołomicach wyjaśnił, że poziom wskaźnika podany w 2024 roku dotyczy wszystkich wykroczeń ujawnionych przez funkcjonariuszy Komisariatu Policji w Niepołomicach. W 2024 roku nie była prowadzona statystyka ilości wykroczeń dla poszczególnych gmin. Komisariat Policji w Niepołomicach obejmuje swoim zasięgiem gminę Niepołomice i gminę Kłaj.

³ Dane za rok 2022

⁴ Dane za rok 2023

Tabela 3 – Obszar przestrzenno-środowiskowy

KOD	Nazwa wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość 2024
P-S.1	Liczba istniejących pomników przyrody w Gminie Niepołomice	19	19
P-S.2	Przyjęta i wdrożona uchwała krajobrazowa	NIE	NIE
P-S.3	Powierzchnia obszarów zieleni urządzonej (nowe obszary) – parki, bulwary, parki kieszonkowe, ogrody deszczowe, itp.	-	2700 m ²
P-S.4	Liczba nowych terenów zielonych powstałych w miejsce przestrzeni betonowych	-	1
P-S.5	Liczba nowo powstałych terenów zielonych, w których zastosowano rozwiązania zielono-błękitnej infrastruktury	-	1
P-S.6	Liczba ciągów pieszych, którym nadano funkcję przebiegów (np. woonerfy, stworzenie ciągów pieszych w przebudowie ulic itp.)	-	1 ⁵
P-S.7	Długość ścieżek rowerowych	37 km	37,8 km ⁶
P-S.8	Liczba wiat rowerowych istniejących na terenie Gminy	25	25
P-S.9	Długość wyremontowanych dróg na terenie Gminy	-	4 142 m
P-S.10	Liczba linii transportu publicznego z dofinansowaniem Gminy	9	10
P-S.11	Średnioroczna ilość zużytej wody w przeliczeniu na mieszkańca Gminy	45,03 m ³	47,22 m ³
P-S.12	Liczba zainstalowanych OZE (ze wsparciem Gminy)	13	31
P-S.13	Liczba wymienionych pieców	153	87
P-S.14	Liczba nowo powstałych zbiorników na deszczówkę (mikroretencja) w gospodarstwach prywatnych ze wsparciem Gminy)	-	57
P-S.15	Średnioroczne stężenie pyłu PM10	22	21,89
P-S.16	Liczba dni z przekroczeniami dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10	9	1
P-S.17	Liczba drzew zasadzonych na terenie Gminy w przestrzeniach publicznych	-	335 drzew 630 krzewów
P-S.18	Liczba zrealizowanych zajęć o tematyce ekologicznej (przedszkola oraz szkoły podstawowe)	10	8
P-S.19	Liczba artykułów dot. kwestii ekologicznych opublikowanych na portalu Niepołomice.eu	48	42
P-S.20	Obiekty publiczne wyposażone w windę/platformy (dostępność budynków dla osób ze szczególnymi potrzebami)	14	14
P-S.21	Liczba toalet publicznych (w obiektach użyteczności publicznej lub w przestrzeni publicznej) dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	4	4
P-S.22	Liczba przyłączy kanalizacyjnych na terenie Gminy	7 109	7 445
P-S.23	Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów zebranych w ciągu roku z gospodarstw domowych	46%	48%

⁵ ul. Szkolna w Niepołomicach – zadanie realizowane w formule pilotażowej zmiany organizacji ruchu

⁶ Realizacja ciągu pieszo-rowerowego wzdłuż ul. Wimmera w Staniątkach

P-S.24	Liczba nowych stacji i przystanków kolejowych i/lub węzłów przesiadkowych	-	0
P-S.25	Osiągnięty poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	-	46,5

OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

Strategia Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 wyznacza na terenie gminy Niepołomice Obszary Strategicznej Interwencji – OSI. W ramach OSI strategia przewiduje rozwój centrów lokalnych – w każdym sołectwie oraz na osiedlu ma zostać wyznaczona i zaaranżowana przestrzeń publiczna – miejsce spotkań sąsiedzkich / koncentracji życia społecznego.

Główne działania, jakie w 2024 roku podejmowano w ramach OSI wiązały się z rozpoczęciem przygotowywania projektów przebudowy centrum Niepołomic i Zabierzowa Bocheńskiego. W 2024 roku zakończono sporządzania koncepcji projektowych i wystąpiono z wnioskami o przyznanie dofinansowania z programów ZIT 3.1 oraz FENiKS.

ZADANIA FLAGOWE

Dokument Strategii wyznacza również 7 projektów flagowych, które stanowią priorytetowe zadania dla rozwoju gminy w perspektywie lat 2024-2035. Są to:

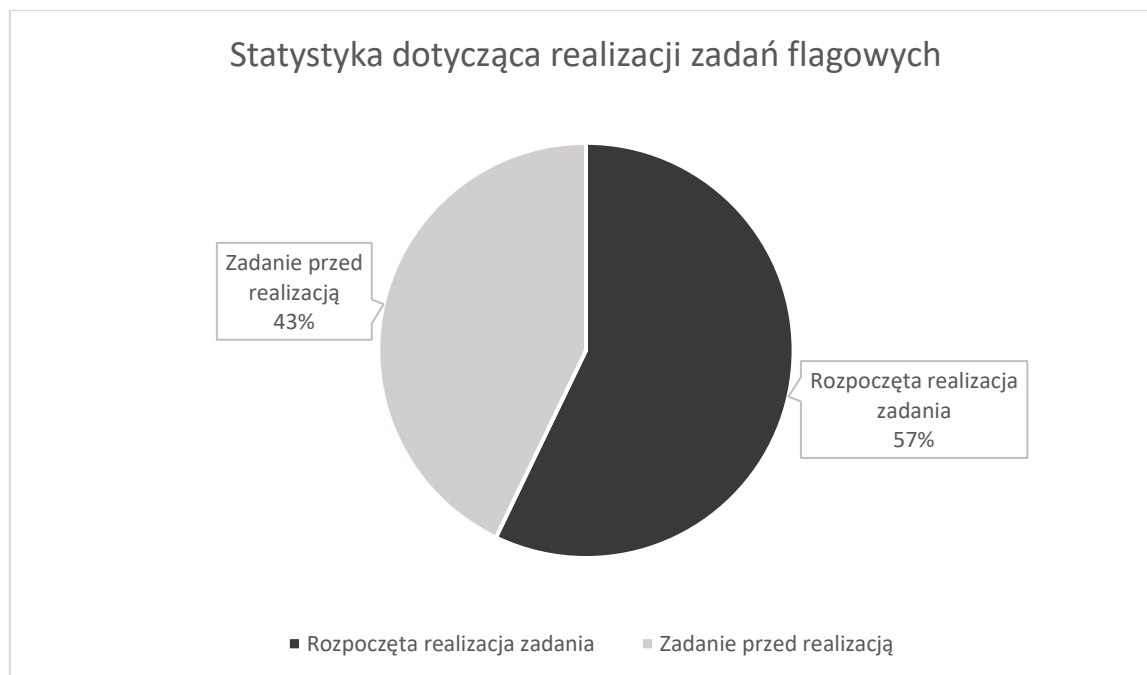
1. Budowa szkoły podstawowej na osiedlu Boryczów;
2. Realizacja inkubatora przedsiębiorczości;
3. Budowa nowego centrum administracyjnego;
4. Budowa gminnego centrum sportowego (hala i stadion sportowy);
5. Bezpieczna ostatnia mila w dostępie do usług publicznych i węzłów przesiadkowych w centrum miasta Niepołomice;
6. Sieć węzłów przesiadkowych;
7. Bezpieczne poruszanie się pieszych i rowerzystów wzdłuż Dróg Krajowych i Drogi Wojewódzkiej 964.

Z pośród wszystkich zadań flagowych w 2024 roku rozpoczęto realizację czterech zadań. W ramach zadania dotyczącego budowy szkoły podstawowej na osiedlu Boryczów przygotowano analizę potencjalnych lokalizacji szkoły. Analiza porównała 5 lokalizacji wskazując silne i słabe strony każdej z nich. W ramach realizacji zadania flagowego dot. bezpiecznej ostatniej mili w dostępie do usług publicznych i węzłów przesiadkowych opracowany został projekt przebudowy centrum Niepołomic, który ma na celu połączenie kluczowych obiektów infrastrukturą pieszą i rowerową, przebudowę węzła przesiadkowego w Rynku. Etapy realizacji zadania flagowego zawarte w strategii zakładały, że do końca 2024 roku zostanie wykonana *Analiza funkcji oraz mobilności dla centrum Niepołomic*, co zostało spełnione. Dodatkowo W 2024 roku wykonany został również drugi etap tj. przygotowana została koncepcja.

Częściowo realizacja projektu pt. *Rozwój zrównoważonej mobilności na terenie Miasta Niepołomice – węzły przesiadkowe oraz bezpieczna ostatnia mila w dostępie do usług publicznych i węzłów* wpisuje się w założenia zadania flagowego pn. *Sieć węzłów przesiadkowych*, w ramach którego planowana jest

przebudowa przystanków na węzły przesiadkowe. Podobnie projekt dotyczący centrum Zabierzowa Bocheńskiego również zakłada utworzenie na terenie tej miejscowości węzła przesiadkowego.

W 2024 roku rozpoczęto również realizację zadania flagowego pn. *Bezpieczne poruszanie się pieszych i rowerzystów wzdłuż Dróg Krajowych i Drogi Wojewódzkiej 964*. Częściowo w zakres zadania wpisuje się odcinek ciągu pieszo-rowerowego, który planowany jest do realizacji w ramach projektu ZIT 3.1 na drodze krajowej nr 75 (od ul. Kusocińskiego do Drogi Królewskiej). Dodatkowo w 2024 roku rozpoczęto przygotowania do opracowania *Koncepcji projektowej rozwiązań drogowych dla poprawy bezpieczeństwa na drodze krajowej 75 w Niepołomicach*. Działania te będą kontynuowane w 2025 roku.

W przypadku pozostałych zadań flagowych zadania znajdują się na zbyt wczesnym etapie realizacji, aby móc zaklasyfikować zadanie do kategorii rozpoczęcia realizacji zadania. W tych przypadkach podejmowano jedynie wstępne działania takie jak np. rozpoznanie możliwości pozyskania gruntów na cel realizacji zadania.

PODSUMOWANIE

Przeprowadzony monitoring realizacji założeń Strategii Rozwoju gminy Niepołomice na lata 2024-2035 wskazał, że **w 2024 roku rozpoczęto realizację wszystkich celów strategicznych**. Poziom realizacji zależał jednak od specyfiki celu, charakterystyki celów operacyjnych i kierunków działań. Wynikało to również z tego, że 2024 rok był pierwszym rokiem realizacji założeń strategii. Przeprowadzony monitoring wskazał również, że **w 2024 roku rozpoczęto realizację 57% zadań flagowych**, z czego na najbardziej zaawansowanym etapie pozostaje zadanie pn. *Bezpieczna ostatnia mila w dostępie do usług publicznych i węzłów przesiadkowych w centrum miasta Niepołomice*, w ramach którego planowana jest przebudowa centrum Niepołomic. Działaniem jakie prowadzono w 2024 roku, a które najmocniej wpisywało się w założenia strategii, było przygotowanie *Analizy funkcji i mobilności dla centrum Niepołomic*. Analiza związana była zarówno z założeniami strategii w zakresie rozwoju partycypacji społecznej, które ujęto w celu strategicznym 1.1 Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego w gminie Niepołomice, założeniami dla

obszaru przestrzenno-środowiskowego w zakresie celu strategicznego 3.2 *Gmina Niepołomice dostępna dla osób ze szczególnymi potrzebami* (w zakresie zapewnienia dostępności przestrzeni wszystkim użytkownikom), czy założeniami celu strategicznego 3.1 *Podnoszenie jakości życia dzięki dobremu zaplanowaniu i urządzaniu przestrzeni gminy*.

Analizując poziom osiągniętych wskaźników warto zwrócić uwagę na pozytywne trendy osiągnięte przez wskaźniki związane z rozwojem błękitno-zielonej infrastruktury. Dane wskazują, że wzrasta powierzchnia obszarów zieleni urządzonej, liczba zasadzonych nowych drzew i krzewów, liczba nowo powstałych zbiorników na deszczówkę, jak i podejmowane są działania związane z obetonowywaniem przestrzeni publicznych. Pozytywne trendy widoczne są również we wskaźnikach odpowiedzialnych za monitorowanie należytego stanu ochrony środowiska. Wzrasta liczba przyłączy kanalizacyjnych oraz procent odpadów zebranych w sposób selektywny. Widoczna jest również zależność pomiędzy spadkiem poziomu wskaźników dotyczących liczby dni z przekroczeniami dopuszczalnego stężenia dobowego pyłu PM10, a ilością wymienionych pieców. Otrzymane wyniki wskazują, że działania jakie były podejmowane w poprzednich latach pozytywnie wpłynęły na jakość powietrza, dzięki czemu potrzeby w zakresie wymiany nieekologicznych źródeł ciepła są mniejsze niż były kilka lat temu. Dane pozyskane w trakcie monitoringu strategii wskazują również na wzrost przychodów gminy z podatku PIT oraz liczby zadań publicznych realizowanych przez podmioty społeczne (NGO). Wzrasta również liczba dostępnych propozycji w ramach oferty stałej i zajęciowej w gminnych instytucjach kultury, co przekłada się na wzrost liczby osób korzystających z oferty kulturalnej.

Warto zaznaczyć, że **rok 2024 był pierwszym rokiem obowiązywania strategii**, dlatego większość działań jaka była prowadzona w tym roku związana była z rozpoczęciem działań. Wiele z przyjętych kierunków działań ma charakter ciągły, przez co będą realizowane w całej perspektywie obowiązywania strategii. W najbliższych latach część z rozpoczętych działań będzie finalizowana, przez co efekty działań widoczne w postaci zrealizowanych założeń strategii, będą wyraźniej widoczne w następnych edycjach monitoringu.